

SĖJAMŪJŲ RUGIŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINĮ AUGALŲ VEISLIŲ SĄRAŠĄ, APRAŠAI

TURINYS

psl.

SĖJAMIEJI ŽIEMINIAI RUGIAI

Agronom.	1
Balistic.	2
Brasetto.	2
Dańkowskie Amber.....	3
Elias	3
Fugato.....	3
Joniai.	4
Kapitān.	4
KWS Magnifico.	5
Matador.	5
Palazzo.	5
Recrut.	6
Rūkai DS.....	6
SU Drive.	7
SU Cossani	7
SU Stakkato.....	7
VB Duoniai.	8
Virgiai.	8
Visello.	8

SĖJAMIEJI ŽIEMINIAI RUGIAI

Agronom. Sėjamųjų žieminių rugių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Hybro Saatzzucht GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje.

Ūkinio vertingumo tyrimuose, atliktuose 2008–2010 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT stotyse, gautas vidutinis 8,75 t ha⁻¹ derlius, kuris 2,9 proc. buvo didesnis negu standartinės

rugių veislės ‘Balistic’ vidutinis derlingumas. Didžiausias ‘Agronom’ veislės grūdų derlius – 11,41 t ha⁻¹ buvo gautas 2009 m. Šilutės AVT stotyje.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 36,15 g. Atskirais tyrimo metais išaugintuose grūduose nustatyta 62,1–65,6 proc. krakmolo. Vidutinis kritimo skaičius – 214 s ir hektolitro masė – 76,1 kg/100 l, o tai atitiko tuo metu I klasės rugiams taikytus supirkimo ir tiekimo reikalavimus.

‘Agronom’ veislės rugiai gerai žiemojo. Jų žiemkentiškumas įvertintas 9 balais (pagal 9 balų vertinimo skalę), išskyrus 2009 m. Plungės AVT stotyje – 8 balais. Atsparumas išgulimui įvertintas vidutiniškai 7,6 balo. Stiebų vidutinis aukštis – 130 cm. Šios hibridinės veislės rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 209 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Visos rugių veislės tyrimo metais mažai sirgo. Atskirose AVT stotyse įrengtuose bandymų laukeliuose tik nedidelę dalį jų, nuo 1 iki 4 proc., pažeidė rudosios rūdys.

Į pradžia ↑

Balistic. Hibridinė žieminių rugių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės firmoje. Veislės ūkinio vertingumo ir tinkamumo Lietuvos agroklimato sąlygoms tyrimai atlikti 2006–2007 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas labai geras – 7,16 t ha⁻¹ vidutinis grūdų derlius. Didžiausias ‘Balistic’ veislės rugių derlius buvo išaugintas 2007 m. Šilutės AVT stotyje – 8,79 t ha⁻¹.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 34,03 g. ‘Balistic’ veislės rugių grūdai pasižymi gera kokybe. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimų skaičius buvo 187 s, o krakmolas juose vidutiniškai sudarė 63 proc.

Šios veislės rugiai tyrimo metais palyginti gerai žiemojo. Jų išsvermingumas žiemojimui vidutiniškai įvertintas 8,2 balo (pagal 9 balų vertinimo skalę). Tačiau ‘Balistic’ veislės rugių atsparumas išgulimui palyginti mažas – įvertintas tik 6 balais. Jų stiebų vidutinis aukštis – 128 cm. Atsižvelgiant į tai, kad ‘Balistic’ veislės rugiai subrandina gerą grūdų derlių, o jų šiaudas yra silpnas, rekomenduotina jų pasėlius apdoroti retardantais. Šių rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 202 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos). ‘Balistic’ veislės rugių grūdai subręsta 3–4 dienom anksčiau už standartinės ‘Joniai’ veislės rugius.

Veislės tyrimo metais augalus mažai pažeidė ligos. Atskirose AVT stotyse palyginti nedidelį kiekį šių rugių pažeidė miltligė (5–10 proc.) ir rudosios rūdys (1–10 proc.).

Į pradžia ↑

Brasetto. Sėjamųjų žieminių rugių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2014 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 9,26 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,56 t ha⁻¹ (6,5 proc.) didesnis negu standartinės veislės ‘Balistic’. Didžiausias derlius – 11,28 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 39,68 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius – 253 s, hektolitro masė – 76,1 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 64,4 iki 67,8 proc. krakmolo.

‘Brasetto’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,4 balo, o atsparumas išgulimui – 8,8 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 131 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė tokia pati kaip standartinė veislė ‘Balistic’ – 196 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, atskirais tyrimo metais rugius pažeidė lapų septoriozė, miltligė (*Erysiphe graminis*), juodosios (*Puccinia graminis*) ir rudosios rūdys (*Puccinia recondita*), rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*), skalsės (*Claviceps purpurea*). ‘Brasetto’ veislės rugius

visais tyrimo metais pažeidė rudosios arba juodosios rūdys. Veislės atsparumas šioms ligoms įvertintas 5,4 balo vidutiniškai. Kitų ligų pažeidimai buvo mažesni, veislės atsparumas joms vertintas 6–8 balais, (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Į pradžia ↑

Dańkowski Amber. Sėjamųjų žieminių rugių veislė sukurta Lenkijoje, *Danko Hodowla Roślin Sp. z o.o.* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2014 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 7,99 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,40 t ha⁻¹ (5,2 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Matador’ ir ‘Virgiai’. Didžiausias derlius – 10,60 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 37,89 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius buvo 217 s, hektolitro masė – 76,4 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 64,3 iki 68,5 proc. krakmolo.

‘Dańkowski Amber’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,6 balo, o atsparumas išgulimui – 8,7 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 141 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė tokia pati kaip standartinių veislių ‘Matador’ ir ‘Virgiai’ – 198 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, ‘Dańkowski Amber’ veislės rugius kiek daugiau pažeidė lapų septoriozė (*Septoria tritici*) Šilutės AVT skyriuje 2012 m. ir Plungės AVT skyriuje 2013 m. Veislės atsparumas įvertintas atitinkamai 6 ir 4 balais. Plungės AVT skyriuje 2013 m. veislės atsparumas juodosioms rūdims (*Puccinia graminis*) įvertintas 3 balais (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Selekcininko duomenimis, ši veislė labai atspari pašaknio ligoms, atspari rinchosporiozei ir rudosioms rūdims ir vidutiniškai atspari lapų septoriozei.

Į pradžia ↑

Elias. Sėjamųjų žieminių rugių veislė, sukurta Austrijoje, *Saatzucht Edelhof* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015–2017 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 8,53 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,10 t ha⁻¹ (1,1 proc.) didesnis negu standartinės veislės ‘Virgiai’. Didžiausias derlius buvo išaugintas 2015 m. Plungės AVT skyriuje – 11,63 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 35,95 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius buvo 216 s, hektolitro masė – 74,3 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 63,1 iki 68,3 proc. krakmolo.

‘Elias’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,8 balo, o atsparumas išgulimui – 7,4 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 151 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 197 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, ‘Elias’ veislės rugius atskirais tyrimo metais pažeidė lapų septoriozė (*Septoria tritici*), miltligė (*Erysiphe graminis*), rudosios rūdys (*Puccinia recondita f. sp. secalis*) ir rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*). Veislės atsparumas lapų septoriozei įvertintas nuo 7 iki 9 balų, miltligei ir rudosioms rūdims nuo 6 iki 9 balų, rinchosporiozei – nuo 5 iki 8 balų (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Į pradžia ↑

Fugato. Hibridinė žieminių rugių veislė sukurta Vokietijoje, Hybro Saatzucht GmbH & Co. KG sėklininkystės firmoje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2005, 2006 ir 2008 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas geras – 7,39 t ha⁻¹

vidutinis grūdų derlius. Didžiausias 'Fugato' veislės rugių grūdų derlius – 10,8 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2005 m. Kauno AVT stotyje įrengtame rugių veislių bandyme.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 36,43 g. 'Fugato' veislės rugių grūdai pasižymi gera kokybe. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimų skaičius buvo 173 s, o krakmolos juose vidutiniškai sudarė 63,4 proc.

Šios veislės rugiai tyrimo metais palyginti gerai žiemojo. Jų išstvermingumas žiemojimui vidutiniškai įvertintas 8,4 balo (pagal 9 balų vertinimo skalę). Tačiau 'Fugato' veislės rugių atsparumas išgulimui palyginti mažas – įvertintas tik 6,3 balo. Stiebų vidutinis aukštis – 142 cm. Atsižvelgiant į tai, kad šios veislės rugiai subrandina gerą grūdų derlių, o šiaudas yra silpnokas, jų pasėlius reikėtų apdoroti retardantais.

'Fugato' veislės rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 208 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Veislės tyrimo metais augalus labai mažai pažeidė ligos. Atskirose AVT stotyse įrengtuose bandymuose labai nedidelę dalį (1–7 proc.) šių rugių buvo pažeidusios rudosios rūdys.

Į pradžia ↑

Joniai. Žieminių rugių veislė sukurta Lietuvos žemdirbystės institute individualios atrankos metodu iš kryžminimo kombinacijos 'Borba' x 'Duoniai'. Veislės autoriai: V. Plyčevaitienė, dr. V. Ruzgas, J. Sprainaitienė.

Augalų veislių tyrimo stotyse veislė tirta 2000 – 2001 metais. Bandymuose vidutiniškai prikulta 5,79 t ha⁻¹ grūdų. Standartinę veislę 'Duoniai' lenkė 0,52 t ha⁻¹. Didžiausias derlius gautas 2001 m. Kauno augalų veislių tyrimo stotyje – 6,69 t ha⁻¹.

'Joniai' veislės rugių grūdai vidutinio stambumo, 1000 grūdų vidutinė masė 35,7 g. Grūduose vidutiniškai nustatyta: baltymų – 11,5 proc., krakmolo – 57,5 proc., o kritimo skaičius buvo 113 s. 2001 m. derliaus grūdų vidutinis kritimo skaičius – 156 s. Augalų vidutinis aukštis 125 cm. Jų atsparumas žiemojimui įvertintas 9 balais, išgulimui – 6 – 7 balais. Veislė vidutinio ankstyvumo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė 212 dienų, kaip ir standartinės veislės 'Duoniai'.

Augalai lapų ligų (miltligės, pavasarinio pelėsio, juodųjų rūdžių) mažai pažeidžiami.

Į pradžia ↑

Kapitän. Sėjamųjų žieminių rugių veislė sukurta Vokietijoje, *Dieckmann GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2010–2012 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 7,77 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias derlius – 12,06 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje.

Grūdai smulkūs, 1000 jų vidutinė masė – 32,65 g, tačiau veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius buvo 158 s, hektolitro masė – 73,8 kg hl⁻¹. Tyrimo metais išaugintuose grūduose nustatyta nuo 62,3 iki 68,2 proc. krakmolo.

'Kapitän' veislės rugiai tyrimo metais žiemojo gerai. Jų žiemken-tiškumas vidutiniškai įvertintas 8,4 balo, o atsparumas išgulimui – 7,7 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 133 cm.

Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 201 diena (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos). Tyrimo metais 'Kapitän' veislės rugiai subręsdavo vidutiniškai per tą patį laikotarpį kaip standartinių veislių 'Matador' ir 'Virgiai' ir 3 dienomis anksčiau negu standartinės 'Joniai' veislės rugiai.

2010 m. 'Kapitän' veislės rugių ligos beveik nepažeidė. 2011 ir 2012 m. visuose AVT skyriuose nuo 5 iki 32 proc. augalų pažeidė miltligė (*Erysiphe graminis*), septoriozės ir juodosios (*Puccinia graminis*) ar rudosios rūdys (*Puccinia recondita*).

Į pradžia ↑

KWS Magnifico. Sėjamųjų žieminių rugių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2014 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 8,96 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,27 t ha⁻¹ (3,1 proc.) didesnis negu standartinės veislės ‘Balistic’. Didžiausias derlius – 11,42 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 39,23 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius – 262 s, hektolitro masė – 78,2 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 64,4 iki 67,9 proc. krakmolo.

‘KWS Magnifico’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,4 balo, o atsparumas išgulimui – 8,8 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 131 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 195 dienos, skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos.

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, atskirais tyrimo metais rugius pažeidė lapų septoriozė, miltligė (*Erysiphe graminis*), juodosios (*Puccinia graminis*) ir rudosios rūdys (*Puccinia recondita*), rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*), skalsės (*Claviceps purpurea*). ‘KWS Magnifico’ veislės rugius visais tyrimo metais pažeidė rudosios arba juodosios rūdys. Veislės atsparumas šioms ligoms vidutiniškai įvertintas 5 balais. Kitų ligų pažeidimai buvo mažesni, veislės atsparumas joms vertintas 6–9 balais, (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Į pradžia ↑

Matador. Žieminių rugių veislė sukurta Vokietijoje, P. H. Petersen / Saaten – Union sėklininkystės firmoje. Šios veislės rugiai pasižymi geru derlingumu ir ištvermingumu šalčiams. Veislės ūkinio vertingumo tyrimuose, atliktuose 2002 – 2003 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus AVT stotyse, vidutiniškai prikulta 7,25 t ha⁻¹ grūdų. Didžiausias šių rugių grūdų derlius – 9,77 t ha⁻¹ gautas 2002 m. Kauno augalų veislių tyrimo stotyje. Šios veislės rugiai tyrimo metais buvo net 23,5 proc. derlingesni už standartinės ‘Joniai’ veislės rugius ir 14,7 proc. už visų minėtųjų metų tirtų rugių veislių vidutinį derlių.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinė masė 36,81 g. ‘Matador’ veislės rugiai pasižymi geros kokybės grūdais. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimų skaičius sudarė 224 s, kai tuo tarpu standartinės ‘Joniai’ veislės – 161 s. Augalų atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6,5 balo, o ištvermingumas žiemos šalčiams – 8,5 balo. Vidutinis stiebų aukštis 116 cm. ‘Matador’ veislės rugių vidutinė vegetacijos periodo trukmė 200 dienų. Jų grūdai subręsta vidutiniškai penkiom dienom anksčiau už standartinės ‘Joniai’ veislės rugius. ‘Matador’ veislės rugių augalai bandymuose labiausiai buvo pažeisti stiebinių rūdžių (25 proc.). Kitų ligų pažeidimai buvo labai nežymūs.

Į pradžia ↑

Palazzo. Sėjamųjų žieminių rugių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2014 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 9,36 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,66 t ha⁻¹ (7,6 proc.) didesnis negu standartinės veislės ‘Balistic’. Didžiausias derlius – 11,79 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 41,15 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius – 253 s, hektolitro masė – 78 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 65,0 iki 67,7 proc. krakmolo. ‘Palazzo’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,5 balo, o atsparumas išgulimui – 8,9 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 134 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė tokia pati kaip standartinės veislės ‘Balistic’ – 196 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, atskirais tyrimo metais rugius pažeidė lapų septoriozė, miltligė (*Erysiphe graminis*), juodosios (*Puccinia graminis*) ir rudosios rūdys (*Puccinia recondita*), rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*), skalsės (*Claviceps purpurea*). ‘Palazzo’ veislės rugius visais tyrimo metais pažeidė rudosios arba juodosios rūdys. Veislės atsparumas šioms ligoms įvertintas 5,4 balo vidutiniškai. Kitų ligų pažeidimai buvo mažesni, veislės atsparumas joms vertintas 6–8 balais (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Į pradžia ↑

Recrut. Žieminių rugių veislė sukurta Vokietijoje, *Lochow-Petkus GmbH* sėklininkystės firmoje. Šios veislės rugiai pasižymi aukštais, stabiliais grūdų derliais ir gera grūdų kokybe. Veislės ūkinio vertingumo tyrimuose, atliktuose 2003-2004 m. Šilutės, Plungės, Kauno ir Vilniaus augalų veislių tyrimo stotyse, vidutiniškai prikulta 6,82 t ha⁻¹ grūdų. Didžiausias šių rugių grūdų derlius – 8,84 t ha⁻¹ gautas 2004 m. Kauno augalų veislių tyrimo stotyje.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinė masė 36,37 g. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimų skaičius sudarė 250 s, kai tuo tarpu standartinės ‘Joniai’ veislės – 219 s. Krakmolo grūduose vidutiniškai nustatyta 62,2 proc. Augalų išvermingumas žiemos šalčiams įvertintas 8,3 balo, o atsparumas išgulimui – 7,2 balo. Vidutinis stiebų aukštis 138 cm. ‘Recrut’ veislės rugių vidutinė vegetacijos periodo trukmė 215 dienų, vidutiniškai dviem dienomis ankstyvesni už standartinės ‘Joniai’ veislės rugius.

‘Recrut’ veislės rugiai bandymuose labiausiai buvo pažeidžiami stiebinių ir rudųjų rūdžių (25 proc.) bei geltonųjų rūdžių (12 proc.). Tyrimo metais buvo nustatytas ir nežymus šių rugių varpų pažeidimas skalsėmis.

Į pradžia ↑

Rūkai DS. Tetraploidinė sėjamųjų žieminių rugių veislė sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute.

Ši veislė tirta 2008–2010 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas vidutinis 7,00 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šios veislės grūdų derlius išaugintas 2010 m. Plungės AVT stotyje – 8,50 t ha⁻¹.

Grūdai stambūs, 1000 jų vidutinis svoris – 47,59 g. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimo skaičius buvo 133 s, o hektolitro masė buvo 71,3 kg/100 l, tai atitiko tuo metu I klasės rugiams taikytus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Atskirais veislės tyrimo metais išaugintuose grūduose nustatyta 59,3–68,9 proc. krakmolo.

‘Rūkai DS’ veislės rugiai labia atsparūs nepalankioms žiemojimo sąlygoms. Jų žiemkentiškumas įvertintas 9 balais (pagal 9 balų vertinimo skalę).

Šios veislės rugiai aukšti, jų vidutinis aukštis buvo 142 cm, bet atsparūs išgulimui, kuris įvertintas vidutiniškai 8,1 balo. Šios veislės rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 210 dienų (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Visos rugių veislės tyrimo metais mažai sirgo. Atskirose AVT stotyse įrengtuose bandymų laukeliuose tik nedidelę dalį jų, nuo 1 iki 4 proc., pažeidė rudosios rūdys.

Į pradžia ↑

SU Cossani. Sėjamųjų hibridinių žieminių rugių veislė, sukurta Vokietijoje, *Hybro Saatzzucht GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015–2017 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 10,48 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,22 t ha⁻¹ (2,1 proc.) didesnis negu standartinės veislės ‘Palazzo’. Didžiausias derlius buvo išaugintas 2015 m. Plungės AVT skyriuje – 13,59 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 38,47 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius buvo 239 s, hektolitro masė – 75,7 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 63,0 iki 67,3 proc. krakmolo.

‘SU Cossani’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,6 balo, o atsparumas išgulimui – 8 balais (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 135 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 198 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, ‘SU Cossani’ veislės rugius atskirais tyrimo metais pažeidė lapų septoriozė (*Septoria tritici*), miltligė (*Erysiphe graminis*), rudosios rūdys (*Puccinia recondita f. sp. secalis*) ir rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*). ‘SU Cossani’ veislės atsparumas lapų septoriozei buvo įvertintas vidutiniškai 7,8, rudosioms rūdims – 6,7, miltligei – 8 balais (9 balai – labai atspari veislė). 2016 m. Vilniaus AVT skyriuje šios veislės rugius pažeidė rinchosporiozė ir varpų fuzariozė. Veislės atsparumas šiems ligoms buvo įvertintas atitinkamai 6 ir 7 balais.

Į pradžia ↑

SU Drive. Sėjamųjų hibridinių žieminių rugių veislė, sukurta Vokietijoje, *Hybro Saatzzucht GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013–2015 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 9,59 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,67 t ha⁻¹ (7,5 proc.) didesnis negu standartinių veislių ‘Balistic’ ir ‘Palazzo’. Didžiausias derlius buvo išaugintas 2015 m. Plungės AVT skyriuje – 13,90 t ha⁻¹.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 42,59 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius buvo 276,3 s, hektolitro masė – 78,4 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 64,3 iki 66,8 proc. krakmolo.

‘SU Drive’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,3 balo, o atsparumas išgulimui – 8,8 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 133,1 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 195,1 diena (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, ‘SU Driver’ veislės rugius atskirais tyrimo metais pažeidė rudosios rūdys (*Puccinia recondita f. sp. secalis*), rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*) ir skalsės (*Claviceps purpurea*). Veislės atsparumas rudosioms rūdims įvertintas nuo 4 iki 8 balų, rinchosporiozei ir skalsėms – nuo 6 iki 9 balų (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Selekcininko duomenimis, ši veislė atspari rinchosporiozei ir vidutiniškai atspari rudosioms rūdims, skalsėms ir miltligei (*Erysiphe graminis*).

Į pradžia ↑

SU Stakkato. Sėjamųjų žieminių rugių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Hybro Saatzzucht GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2014 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT skyriuose, gautas vidutinis 9,26 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris buvo 0,57 t ha⁻¹ (6,5 proc.) didesnis negu standartinės veislės ‘Balistic’. Didžiausias derlius – 12,02 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2012 m. Šilutės AVT skyriuje.

Vidutinė 1000 grūdų masė – 39,32 g. Veislė pasižymi gerais kokybiniais rodikliais, kurie atitinka šiuo metu I klasės rugiams taikomus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Vidutinis kritimo skaičius – 282 s, hektolitro masė – 78,1 kg hl⁻¹, grūduose nustatyta nuo 64,7 iki 67,3 proc. krakmolo.

‘SU Stakkato’ veislės rugių žiemkentiškumas įvertintas vidutiniškai 8,6 balo, o atsparumas išgulimui – 8,4 balo (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė). Vidutinis šios veislės rugių aukštis – 126 cm. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 195 dienos, skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos.

Bandymų laukeliuose augalų veislių ligotumui nustatyti, kuriuose nebuvo naudotos cheminės kovos su ligomis priemonės, atskirais tyrimo metais rugius pažeidė lapų septoriozė, miltligė (*Erysiphe graminis*), juodosios (*Puccinia graminis*) ir rudosios rūdys (*Puccinia recondita*), rinchosporiozė (*Rhynchosporium secalis*), skalsės (*Claviceps purpurea*). ‘SU Stakkato’ veislės

rugius rudosios arba juodosios rūdys pažeidė šiek tiek mažiau negu kitas veisles, jos atsparumas šioms ligoms įvertintas 6,2 balo vidutiniškai. Kitų ligų pažeidimai buvo įvertinti 7–8 balais, (atsparumas vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari veislė).

Į pradžia ↑

VB Duoniai. Sėjamųjų žieminių rugių veislė sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Vokės filiale.

Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2008–2010 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas 7,06 t ha⁻¹ vidutinis grūdų derlius. Didžiausias ‘VB Duoniai’ veislės rugių grūdų derlius – 8,47 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2009 m. Šilutės AVT stotyje įrengtuose rugių veislių bandymų laukeliuose.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 35,60 g. ‘VB Duoniai’ veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimo skaičius buvo 145 s, o hektolitro masė buvo 75,4 kg/100 l, tai atitiko tuo metu I klasės rugiams taikytus supirkimo ir tiekimo reikalavimus. Veislės ‘VB Duoniai’ rugių grūduose nustatyta vidutiniškai 63,8 proc. krakmolo.

Šios veislės rugiai tyrimo metais labai gerai žiemojo. Jų žiemkentiškumas įvertintas 8,8 balo (pagal 9 balų vertinimo skalę). Vidutinis augalų aukštis – 147 cm, o atsparumas išgulimui įvertintas vidutiniškai 7,8 balo.

Šios veislės rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 209 dienos (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

‘VB Duoniai’ veislės rugių augalai subrandina gausų grūdų derlių, turi stambų šiaudą. Dėl to, kad šios veislės augalus mažai pažeidžia rudosios rūdys ir skalsės, jie tinkami auginti ekologiniuose ūkiuose. Auginant šios veislės rugius nebūtina naudoti chemines augalų apsaugos priemones. Visais tyrimo metais veislė mažai sirgo. Atskirose AVT stotyse įrengtuose bandymų laukeliuose tik nedidelę dalį jų, nuo 1 iki 4 proc., pažeidė rudosios rūdys.

Į pradžia ↑

Virgiai. Sėjamųjų žieminių rugių veislė sukurta Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Žemdirbystės institute. Veislę sukūrė V. Plyčevaitienė ir V. Ruzgas. Veislės ūkinio vertingumo tyrimuose, atliktuose 2007–2009 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT stotyse, gautas vidutinis 6,82 t ha⁻¹ grūdų derlius. Didžiausias šių rugių grūdų derlius – 8,35 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2008 m. Šilutės AVT stotyje.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 35,14 g. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimų skaičius buvo 123 s. Atskirais veislės tyrimo metais išaugintuose grūduose nustatyta 60,9–66,4 proc. krakmolo.

‘Virgiai’ veislės rugiai tyrimo metais palyginti gerai žiemojo. Jų ištvermingumas žiemojimui vidutiniškai įvertintas 8,8 balo (pagal 9 balų vertinimo skalę). Tačiau ‘Virgiai’ veislės rugių atsparumas išgulimui nėra didelis, kas įvertinta 6,9 balo. Jų stiebų vidutinis aukštis – 147 cm. Atsižvelgiant į tai, kad šios veislės rugiai subrandina gerą grūdų derlių, o šiaudas yra ilgas ir silpnokas, jų pasėlius būtina apdoroti retardantais.

‘Virgiai’ veislės rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 210 dienų (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos). Jų grūdai veislės tyrimo metais subręsdavo vidutiniškai 2 dienom anksčiau už standartinės ‘Joniai’ veislės rugius. Atskirais tyrimo metais ‘Virgiai’ veislės rugių augalus pažeidė rudosios rūdys (1–10 proc.) ir skalsės (0,01–0,10 proc.).

Į pradžia ↑

Visello. Hibridinė sėjamųjų žieminių rugių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS Lochow GmbH* sėklininkystės firmoje. Veislės ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2007–2009 m. Šilutės, Plungės ir Vilniaus AVT stotyse. Tyrimo metais gautas geras – 8,37 t ha⁻¹ vidutinis grūdų derlius. Didžiausias ‘Visello’ veislės rugių grūdų derlius – 11,53 t ha⁻¹ buvo išaugintas 2009 m. Šilutės AVT stotyje įrengtame rugių veislių bandyme.

Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinis svoris – 34,47 g. ‘Visello’ veislės rugių grūdai pasižymi gera kokybe. Veislės tyrimo metais išaugintų grūdų vidutinis kritimų skaičius buvo 226 s, o krakmolas vidutiniškai sudarė 64,6 proc.

Šios veislės rugiai tyrimo metais palyginti gerai žiemojo. Jų ištvermingumas žemojimui vidutiniškai įvertintas 8,8 balo (pagal 9 balų vertinimo skalę). Augalų vidutinis aukštis –133 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas 6,9 balo. Atsižvelgiant į tai, kad šios veislės rugiai subrandina gerą grūdų derlių, o šiaudas yra silpnokas, jų pasėlius reikėtų apdoroti retardantais.

‘Visello’ veislės rugių vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 211 dienų (skaičiuojant nuo sausio 1 d. iki grūdų vaškinės brandos).

Veislės tyrimo metais augalus labai mažai pažeidė ligos. Atskirose AVT stotyse įrengtuose bandymuose nedidelę dalį (1–4 proc.) šių rugių buvo pažeidusios rudosios rūdys.

Į pradžia ↑
